

Smidesliververkloning och gäls-
guteri.

Smidesliververkloning började i Kilsboda. Sedan flyttade smederna ut och sålde upp smedjor och guterier. Samle patrön Bleén anlag 13 smeder från Eskilstuna, berättade man. Släkter som så flyttade hit var så Kilstöm, Erström, Mångren, Färberg, Lullberg, Laskin, Gölén och antagligen Hagberg. Min man och Kilstöms föräldrar skulle vara förman, när fabriken gicks. Min man far hette Ahlgvist. Ahlgvist skulle vara chef för guteriet och Kilstöm för smidesfabrika-

tionen. I Hilleboda liereskades
knivar och saxar, raskerlängor,
tetsmän, slumbjätter, ljusskakar,
beslag till finare selar. Dessa
selar kallades äkselar. Beslagen
skulle blänka ärsvalt. Så gjorde
de kobjätter på fabriken. Där
gjordes även solkingar, för min
mars bror Olof Rulqvist i Torna
hässle gjorde sädana. Johannes
Rulqvist bodde i Gumbefälle
och gjorde slumbjätter. Sädana
gick mycket före i tiden, innan
bilarna köptes.

Tamse och Eno Eneberg
(far och son) gjorde beslag till
bagtrå samt tiubelår till selar.
Det är det som bäst har gått

här i eftertiden. Uno Eulberg
levde ännu.

Mässingskammar gjordes av
Anders Turesson och hans son John
Andersson. Anders Turesson gjorde
en maskin som drags för hand
och som skar ut taggarna.

En smed hette Vahlgren och
bodde i Hallaryd. Han gjorde
saker tänger. Rundqvistarna i
byn Lindsås i Hallaryd var riktiga
skorameder. De hette Olaf och Johan.
Johan gjorde endast säljor.

John Ristedt i Grubbeålle
gjorde endast bettel.

Ekström i Skerfvar i Stenbrä-
nnet var yängjutare och göt
kolspisar, bjöl till maskiner samt

gjorde träskverk.

Tänke till den Skelqvist, som
flyttade hit från Eskilstuna var
1) Johannes. Han bodde i Snubbe-
gälle och var gällegjutare. Han
göt endast dumbjärlor. Bjäl-
yrket var hans huvudnäring. Olsen,
Brandt och Per Christensson
stälde om material till alla
hantverkare här. Johannes läm-
nade alla bjälor till handlarna.
För ungefär 50 år sedan upphörde
Johannes att gjuta och blev rallar-
bas. Han tog en 15-20 man och
reste av uppåt Norrland.
2) Olof. Han bodde i Torna-
hässle och var gällegjutare.
Han tillverkade dumbjärlor,

ljusskakar, speglar och sal-
ringar. Han kunde göra nästan
vad som helst i det fashet.
Han bodde i Törnabässle i hela
sitt liv.

Min far var knivsmed.
Han hette John Svensson. Han
gjorde fiskknivar. Han sålde till
John i Skälhult i Osby (Skälte-
lon). Han var ute på marknader
och sålde. Annars hade han affär
och hade bl. a. lyggen att sälja.
Pärm, plåt, träsk och ben köpte
far hos Per Christensson. Det
var en stor affär så att säga
i järnbranschen.

Jag lärde knivsmidst av
min far. I yngre år var jag släggare

hos knivsmiden Anders i Karhult
(Lyö-Andersson). Nu har jag och
min bror börjat att på nytt
tillverka knivar. En så länge
går vi bara på försök.

De saker som vi annars till-
verkar är huvudsakligen rem-
beslag till hästselar. Jag till-
verkar "värmlands ringsmid", för-
sett med 3 hål och transerat.

"Smälans klävt", försett med 2 hål
och svart. Vidare ^(Grimmors samt) betslar är
3 slag.

1). Vidana betslar. 2 olika stora och
grava sorter. Nr 1 och 2.

2). Laxa betslar (för särskilt svår-
hålena hästar).

3). Baka runda och raka fyr-

ACC. N:R M. 12290: 7.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

kanliga betörel.

Anteckningen till att tillverk-
ningen av selleslag gått tillbaka
beror på bilismen och traktorer-
na. Jag säger nu till sadel-
makaren Bruid Svensson i Kruse-
böke. Här sådes jag till Gunnar
Olsson.

7.